

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченого радою факультету
публічного управління та права

30 серпня 2022 р., протокол № 5

Голова Вченої ради

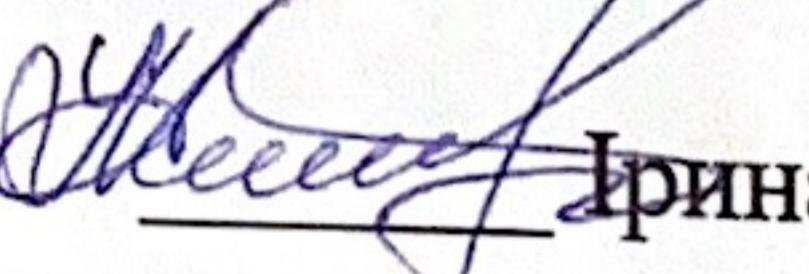
Димитрій ГРИЦІШЕН

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА**

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Психологія»
факультет публічного управління та права
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри
психології та соціального
забезпечення
29 серпня 2022 р.,
протокол № 1

Завідувач кафедри психології та
соціального забезпечення

Ірина ЛЕГАН

Житомир 2022-2023 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/OK16- 2022 <i>Арк 20/2</i>
----------------------------	--	---

ВСТУП

Кваліфікаційна дипломна робота є складовою обов'язкової частини професійної підготовки фахівців другого (магістерського) освітнього рівня та завершальним етапом навчального процесу магістрантів Державного університету «Житомирська політехніка» за спеціальністю 053 Психологія.

Кваліфікаційна дипломна робота – самостійна науково-дослідна робота, що виконує кваліфікаційну функцію та готується з метою публічного захисту й отримання освітнього ступеня магістра. Випускна робота магістрата з психології є закінченням науковим дослідженням з проблем психології, містить сукупність теоретичних і практичних положень, висновків та рекомендацій.

Метою кваліфікаційної дипломної роботи є завершення підготовки фахівця, а також оцінювання його професійних компетентностей під час захисту перед Екзаменаційною комісією самостійно виконаного проекту; інтеграція отриманих у процесі навчання знань, умінь і навичок та розвиток на їх основі здатності до самостійної наукової і практичної діяльності в галузі психології.

Основне **завдання** підготовки кваліфікаційної дипломної роботи – продемонструвати уміння самостійно вести науковий пошук, вирішувати конкретні наукові та практичні завдання. Ця кваліфікаційна праця наукового змісту має внутрішню єдність і відображає хід та результати розробки обраної теми. З одного боку, вона має узагальнюючий характер, оскільки це своєрідний підсумок підготовки магістра, а з іншого – є самостійним оригінальним науковим дослідженням здобувача вищої освіти.

За підсумками підготовки кваліфікаційної дипломної роботи студент повинен **уміти**:

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;
- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;
- уміти здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань;
- обґрутувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел;
- обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги;
- формульювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження;
- рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, презентувати результати власних досліджень;
- уміти складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів відповідно до вимог замовника;
- розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

Відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності 053 Психологія та освітньо-професійної програми діяльність над кваліфікаційною дипломною роботою передбачає формування у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/М/ОК16- 2022
		<i>Арк 20/3</i>

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК11. Здатність здійснювати психологічний супровід осіб в кризових та надзвичайних ситуаціях і надавати психологічну допомогу цим категоріям населення.

СК12. Здатність використовувати психологічний інструментарій надання допомоги представникам соціально-вразливих категорій населення.

Програмні результати:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідно до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР12. Володіти сучасними технологіями викладання у вищій школі, уміти проектувати, розробляти та впроваджувати інноваційні засоби викладацької діяльності, створювати сприятливе освітнє середовище.

ПР13. Визначати напрями психологічного супроводу осіб в кризових та надзвичайних ситуаціях, розробляти та впроваджувати програми реабілітації та реадаптації цих категорій населення.

ПР14. Вміти застосовувати інноваційні психологічні технології при роботі з соціально-вразливими категоріями населення.

Кваліфікаційна дипломна робота, як завершене вирішення конкретного завдання, повинна мати науково-прикладне значення. Цим студент засвідчує рівень володіння необхідними теоретичними знаннями, уміннями та навичками їх практичного застосування в конкретних умовах.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Завданням виконання кваліфікаційної дипломної роботи є глибоке осмислення обраної теми та формування обґрунтованих пропозицій на основі використання методів наукового дослідження та практичного застосування отриманих теоретичних знань. Обов'язковою вимогою, що повинна бути дотримана при написанні кваліфікаційної

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/ОК16- 2022 <i>Арк 20/4</i>
----------------------------	--	---

дипломної роботи, є її корисність і практична значущість. Робота має бути виконана із застосуванням сучасних методів і прийомів психологічного дослідження.

У процесі виконання кваліфікаційної дипломної роботи перед студентами постає низка організаційних і методичних завдань:

- вибір теми роботи, її узгодження з тематикою переддипломної практики;
- розробка та реалізація плану виконання дипломної роботи;
- дотримання порядку представлення роботи до захисту.

Під час виконання кваліфікаційної дипломної роботи студент повинен проявити:

- знання навчальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні аспекти психології;
- вміння відбирати, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей дослідження;
- вміння формувати наукові висновки і конкретні рекомендації у ракурсі обраної теми кваліфікаційної дипломної роботи;
- вміння визначати і використовувати причинно-наслідкові зв’язки процесів та явищ для розв’язання конкретних наукових та прикладних завдань.

Кваліфікаційна дипломна робота має характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю.

Висновки щодо якості кваліфікаційної дипломної роботи формуються відповідно до такого:

- відповідність змісту, структури та форми викладення матеріалу темі кваліфікаційної дипломної роботи;
- наявність глибокого теоретичного дослідження за обраною темою;
- наявність результатів самостійно організованого та проведеного емпіричного дослідження;
- наявність обґрунтованих пропозицій в ракурсі теми кваліфікаційної дипломної роботи, які повністю або частково можуть бути використані на практиці;
- належний науковий рівень теоретичних узагальнень і пропозицій;
- належне оформлення та наявність необхідних супроводжувальних документів;
- виконання і подання кваліфікаційної дипломної роботи на кафедру в термін, визначений графіком навчального процесу.

Захист дипломної роботи є формою атестації випускника, під час якого враховуються сутнісні аспекти і якість проведеного дослідження, його наукова новизна; вміння захистити сформульовані положення та висновки; оформлення кваліфікаційної дипломної роботи та характер (форма) презентації її результатів. Під час захисту студент повинен підтвердити рівень загальнотеоретичної і спеціальної підготовки, довести свою професійну зрілість.

Процес підготовки та написання кваліфікаційної дипломної роботи складається з таких етапів:

1. Вибір і затвердження теми, призначення наукового керівника кваліфікаційної дипломної роботи.
2. Складання плану кваліфікаційної дипломної роботи.
3. Вивчення навчальної і наукової літератури з теми кваліфікаційної дипломної роботи та її аналіз.
4. Написання та оформлення кваліфікаційної дипломної роботи відповідно до встановлених вимог.
5. Оформлення додатків.
6. Підготовка супровідних документів.
7. Підготовка кваліфікаційної дипломної роботи до захисту (написання доповіді та підготовка наочних матеріалів).
8. Захист кваліфікаційної дипломної роботи.

Єдність загальних вимог до підготовки кваліфікаційних дипломних робіт не виключає, а передбачає широку ініціативу студентів в процесі їх виконання. Оригінальність визначення і вирішення поставлених завдань є одним із основних критеріїв оцінювання якості проведеного дослідження.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна дипломна робота виконується на основі вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, останніх досліджень з обраної теми, а також результатів власних досліджень реального об'єкта з метою вирішення визначених прикладних завдань у сфері майбутньої професійної діяльності.

Кваліфікаційна дипломна робота має бути написана державною мовою, науковим стилем із логічним й аргументованим викладом матеріалу.

Виконання дипломної роботи здійснюється відповідно до графіку, розробленого кафедрою. У випадку порушення графіку студент може бути не допущений до захисту дипломної роботи.

Вимоги до кваліфікаційної дипломної роботи:

- актуальність тематики, відповідність її сучасному стану психології та перспективам її розвитку;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/М/ОК16- 2022 Арк 20/5
----------------------------	--	---

- вивчення та критичний аналіз монографічної та періодичної літератури з обраної теми;
- дослідження та характеристика історії досліджуваної проблеми та її сучасного стану;
- чітке формулювання мети, предмету, методів наукового дослідження;
- дотримання основних вимог до проведення емпіричних досліджень у психології;
- узагальнення результатів, їх обґрунтування, комплексність висновків та перспектив подальших досліджень;
- апробація результатів дослідження через публікації тез і статей у збірниках наукових праць, виступи на конференціях.

Магістрант зобов'язаний:

- визначити мету і завдання кваліфікаційної дипломної роботи;
- провести дослідження з обраної теми магістерської роботи;
- підготувати текст випускної магістерської роботи, який за змістом і формою відповідає діючим вимогам;
- захистити результати досліджень за обраною темою кваліфікаційної дипломної роботи перед Екзаменаційною комісією на предмет державної атестації.

З метою наукової та професійної допомоги при підготовці магістерської роботи призначається науковий керівник, який має науковий ступінь.

Науковий керівник надає науково-методичну допомогу магістранту з питань написання магістерської роботи:

- остаточне редакційне формулювання теми кваліфікаційної випускної роботи;
- розробка концепції, структури (плану) кваліфікаційної випускної роботи та визначення методики дослідження обраної теми;
- розробка індивідуального календарного плану-графіка написання кваліфікаційної випускної роботи;
- підбір фахових, наукових, методологічних джерел, які стосуються досліджуваної проблеми.

Науковий керівник зобов'язаний:

- проводити наукове консультування магістранта в процесі дослідження щодо вибору мети, об'єкту і предмету, визначення завдань, плану, змісту, методів дослідження;
- проводити аналіз і контроль організації самостійної роботи магістранта з дослідження обраної теми і написання кваліфікаційної випускної роботи;
- проводити оцінювання результатів дослідження магістрантом теми кваліфікаційної випускної роботи;
- написати відгук на підготовлену випускну магістерську роботу, зробити висновок щодо рекомендації випускної роботи до захисту;
- надавати консультативну допомогу магістранту в його підготовці до захисту кваліфікаційної випускної роботи.

2.1. Вибір і затвердження теми, призначення наукового керівника дипломної роботи

Виконання кваліфікаційної дипломної роботи починається з вибору теми та одержання студентом на кафедрі завдання щодо її виконання.

Тема кваліфікаційної дипломної роботи повинна бути актуальною, відповідати сучасному стану та перспективам розвитку психологічної науки та практики, мати теоретичне і прикладне значення.

Студент має право вибору теми дипломної роботи з переліку тем, затверджених кафедрою, або може запропонувати іншу тему з обґрунтуванням доцільноті її дослідження. Обираючи тему, студент повинен враховувати її актуальність, можливість здобуття відповідних емпіричних даних, зокрема шляхом проведення власного дослідження. Також варто взяти до уваги наявність літературних джерел з теми дослідження.

Затвердження теми дипломної роботи здійснюється на підставі письмової заяви студента на ім'я завідувача кафедри. Студентові призначається науковий керівник кваліфікаційної дипломної роботи.

Важливим етапом написання кваліфікаційної дипломної роботи є складання її плану на основі опрацювання літературних джерел з обраної теми. План повинен якнайповніше відобразити зміст роботи та основні напрями дослідження поставленої проблеми.

Узгодження та затвердження плану роботи науковим керівником є обов'язковим. План повинен відповідати темі дослідження, мати чітку логіку поєднання усіх частин кваліфікаційної дипломної роботи.

2.2. Вивчення навчальної та наукової літератури з теми кваліфікаційної дипломної роботи та її аналіз

Головним завданням цього етапу виконання кваліфікаційної дипломної роботи є вивчення навчальної та наукової літератури задля опрацювання теоретичної частини відповідно до затвердженого плану. Студент повинен грунтовно ознайомитися з теоретичними аспектами обраної проблематики, на підставі аналізу літературних джерел узагальнити існуючі підходи та обґрунтувати методологічний фундамент подальших досліджень.

Цілі та загальна методика опрацювання літературних джерел має включати:

- стан вивчення проблеми;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/OK16- 2022 <i>Арк 20/6</i>
----------------------------	--	---

- добір найбільш цінного теоретичного та аналітичного матеріалу;
- аналіз зібраної інформації, її оцінювання та співставлення;
- групування та узагальнення даних;
- формування висновків на основі проведеного теоретичного аналізу.

Вивчення літературних джерел варто починати з інформаційного пошуку. Список літературних джерел студент може скласти самостійно чи за допомогою наукового керівника дипломної роботи. Вивчаючи відібрані літературні джерела, студенту доцільно фіксувати їх основні положення, цитати, які, на його думку, відображають сутність думки автора щодо окремих аспектів обраної теми кваліфікаційної дипломної роботи. Далі зібрані дані мають групуватися за кожним з напрямків роботи. За кожним з питань викладаються думки різних авторів, наводиться їх порівняльний аналіз, з'ясовуються виявлені протиріччя, формуються теоретичні висновки.

2.3. Написання та оформлення кваліфікаційної дипломної роботи відповідно до встановлених вимог

Кваліфікаційна дипломна робота повинна мати чітку і логічну структуру. Вона складається з таких елементів (у порядку їхнього представлення в роботі):

- титульний аркуш;
- анотація;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних літературних джерел;
- додатки.

Зміст зазначених структурних елементів дипломної роботи студент узгоджує з науковим керівником.

Першою сторінкою роботи є титульна (Додаток А), яка враховується в нумерацію, але не нумерується. На титульній сторінці кваліфікаційної дипломної роботи обов'язково вказується:

- назва навчального закладу, де виконана робота;
- тема роботи;
- шифр і найменування спеціальності;
- прізвище, ім'я, по батькові студента;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові керівника;
- місто і рік написання роботи.

За погодженням керівника та завідувача кафедри студент описує розгорнутий план роботи у *Завданні на дипломну кваліфікаційну роботу*. Завдання підписується студентом, керівником і затверджується завідувачем кафедри. Зразок завдання на кваліфікаційну дипломну роботу освітнього ступеня «магістр» наведено у додатку Б.

Анотація кваліфікаційної дипломної роботи освітнього ступеня «магістр» має бути стислою, інформативною. Анотація повинна містити:

- тему роботи;
- прізвище та ініціали автора і керівника роботи;
- кількість сторінок, таблиць, рисунків, додатків, джерел згідно з переліком посилань;
- перелік ключових слів (5-15 слів);
- стислий опис роботи;
- підпис автора та дату подання роботи до захисту.

Анотацію належить виконувати обсягом не більше ніж 500 слів і розміщувати на одній сторінці формату А4. Зразок анотації до кваліфікаційної дипломної роботи подано в додатку В.

Зміст кваліфікаційної дипломної роботи розташовують на наступній сторінці після анотації. На сторінці зі змістом зазначається номер початкової сторінки кожної складової роботи. У елементі «ЗМІСТ» наводять такі структурні елементи: «СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАКИ», «ВСТУП», послідовно назва розділів і підрозділів, «Висновки до розділів», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» з їх назвою та зазначенням номера сторінки початку структурного елементу. Зразок оформлення змісту кваліфікаційної дипломної роботи освітнього ступеня магістра наведено в додатку Г.

Якщо у роботі наводяться маловідомі скорочення, нові символи, позначення, то їх перелік надається перед вступом і вноситься до змісту як «СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАКИ». Їх друкують в дві колонки, де ліворуч наводять скорочену назву, а праворуч – її тлумачення:

У **Вступі** розкривається сутність та стан проблеми, актуальність теми, обґрунтовується необхідність її дослідження, вихідні дані для розробки теми, об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза, методи та організація

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/OK16- 2022
		<i>Арк 20/7</i>

дослідження, практична цінність отриманих результатів, експериментальна база та апробація результатів дослідження.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та шляхів розв'язання певної суперечності чи проблеми. Актуальність теми дослідження також підтверджується статистичними матеріалами, їх якісним аналізом. Викладення актуальності теми дослідження не повинне перевищувати одну сторінку.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, на яке спрямована увага дослідника. Об'єкт дослідження магістерської роботи – це частина психологічної реальності, на яку націлено процес пізнання та в межах якої знаходитьться предмет дослідження. Зокрема, об'єктом у психології можуть виступати різні психологічні та соціально-психологічні процеси і явища.

Предмет дослідження – це частина об'єкта, що досліджується у певних умовах (уточнює, конкретизує об'єкт дослідження). Це ті властивості, сторони, особливості об'єкту, які підлягають безпосередньому вивченню. Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. Предмет визначає аспект розгляду, дає уявлення про те, які нові відношення, властивості, аспекти і функції об'єкта розкриваються. Зазвичай предмет дослідження пов'язаний безпосередньо з центральним питанням проблеми.

Мета дослідження – запланований результат, на вирішення якого спрямоване саме дослідження. Мета дослідження тісно переплітається з темою магістерської роботи, об'єктом, предметом і завданнями дослідження. Мета дослідження – це те, заради чого проводиться дослідження і формулюється через вирази: «Виявити...», «Визначити...», «Розробити...» тощо.

Мета дослідження реалізується через конкретні завдання. Завдання визначають і формулюють таким чином, щоб їх виконання привело до досягнення мети, тобто це певні кроки дослідження, які ведуть до мети. Мета й завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження. Кількість завдань для магістерської роботи, як правило, становить чотири.

Визначені завдання співвідносяться із загальною структурою роботи – відповідають назвам і змісту розділів роботи. У кожному розділі дослідник має продемонструвати процес розв'язання певного завдання, коротко підсумувати його результати.

Завдання дослідження можуть формулюватися через дієслова у теперішньому часі, наприклад, «здійснити», «вивчити», «визначити», «з'ясувати», «розробити» тощо. Наприклад, у дослідницькій роботі з психології можуть ставитися такі завдання:

- здійснити теоретичний аналіз наукових джерел з досліджуваної проблеми;
- розробити теоретичну модель досліджуваного явища;
- на основі методологічного аналізу проблеми визначити методи дослідження;
- дослідити емпіричним шляхом певні психологічні властивості;
- встановити психологічні особливості досліджуваного явища;
- розробити та апробувати програму соціально-психологічного тренінгу тощо.

Гіпотеза дослідження – це наукове припущення про те, яким чином автор має намір досягти поставленої мети дослідження. У результаті проведених досліджень гіпотеза може підтвердитися або не підтвердитися, про що необхідно зазначити у висновках кваліфікаційної дипломної роботи. Вимоги до гіпотези:

- точність формулювання;
- відповідність вихідним теоретичним принципам дослідження;
- доступність для перевірки у процесі психологічного дослідження.

Якщо в процесі дослідження виявилося, що гіпотеза не підтвердилася або підтвердилася неповністю, – це також цінний для науки результат. Він дає змогу побудувати нову модель досліджуваного явища, висунути нові гіпотези і провести нові дослідження для отримання нових даних. Тому негативний результат треба обґрунтувати, пояснити та поставити завдання подальших досліджень даної проблеми.

Важливим елементом вступу до кваліфікаційної роботи освітнього ступеня магістра є *методи та організація дослідження*, тобто опис та обґрунтування сукупності прийомів і операцій, за допомогою яких здійснюється науково-дослідна робота. Методологію дослідження складають:

- теоретичні методи: аналіз літературних джерел чи нормативних документів, їх синтез, порівняння, узагальнення та класифікація;
- емпіричні методи: опитування, анкетування, тестування, бесіда, інтерв'ю, спостереження, ігрові ситуації, виконання ситуативних завдань, експеримент;
- методи математичної обробки даних.

У цьому елементі вступу розкриваються способи отримання даних під час дослідження. Перераховуються використані наукові методи дослідження та змістово відзначається, що саме досліджувалось кожним методом. Тут

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/М/ОК16- 2022
		<i>Арк 20/8</i>

же наводиться характеристика вибірки досліджуваних, описується організація дослідження. Експериментальна база дослідження наводиться для уточнення інформації про те, де саме проводилася експериментальна робота, хто в ній брав участь.

Надійність та вірогідність результатів дослідження визначаються репрезентативністю вибірки, узгодженістю теоретичної моделі досліджуваного явища з методами його дослідження, застосуванням методів, які відповідають предмету, меті та завданням дослідження, адаптовані для подібних досліджень і соціокультурної ситуації.

Наукова новизна та теоретичне значення передбачає формулювання та наведення наукових положень, запропонованих магістрантом особисто. Кожне наукове положення чітко формулюють, виокремлюючи його основну сутність і показуючи відмінність отриманих результатів від відомих раніше. Необхідно описати ступінь новизни за допомогою виразів: «вперше: отримано..., розроблено..., доведено..., запропоновано модель...», «уточнено та поглиблено...», «подальшого розвитку набули...» тощо.

Практичне значення роботи – це відомості про практичне впровадження одержаних результатів або рекомендацій щодо їх використання.

Апробація результатів дослідження є обов'язковою для кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «магістр». В апробації зазначається те, на яких семінарах, круглих столах, конференціях були висвітлені результати дослідження, а також відомості про їх публікацію в збірниках наукових праць.

Публікації – вказується кількість, а також повна бібліографія опублікованих тез доповідей або статей. Необхідною є наявність мінімум 1-ї публікації у збірниках наукових праць, наукових і науково-практических журналах, збірниках матеріалів конференцій тощо.

Структура та обсяг роботи – містить дані про основні складові магістерської роботи, кількість використаних джерел, таблиць та малюнків, загальний обсяг роботи та обсяг основного тексту роботи (без списку літератури та додатків). Обсяг магістерської роботи має складати не менш 80 сторінок друкованого тексту.

Основна частина кваліфікаційної дипломної роботи містить розділи, підрозділи роботи, позиції в переліку джерел посилання. Рекомендовано у кожному розділі виділяти 3-4 підрозділи, які, у свою чергу, можуть поділятися на 2-4 пункти для кращої структуризації викладення матеріалу. Усі частини роботи мають бути логічно послідовними та взаємопов'язаними між собою.

Кожен розділ починається з нової сторінки. Розділи мають бути пропорційні за обсягом. Розділи та підрозділи кваліфікаційної дипломної роботи повинні за своєю назвою, структурою, змістом відповідати завданням дослідження поставленої проблеми. Кожен абзац тексту повинен містити в собі певну думку, виражену однією або кількома фразами чи реченнями.

Обов'язковим є те, щоб текст підрозділу відповідав його назві, тому, після підготовки тексту, його треба перечитати, проаналізувати, а за умови виявлення розбіжностей між назвою і текстом, узгодити й уточнити назву.

У *першому (теоретичному) розділі* узагальнюються науково-теоретичні підходи, здійснюється усебічний аналіз наукової літератури з проблеми дослідження, насамперед, монографій, наукових статей тощо. Для визначення сучасних наукових тенденцій доцільно використовувати дані, опубліковані у відповідних періодичних вітчизняних і зарубіжних виданнях. Порівнюються та критично аналізуються різні підходи, наводяться дискусійні та невирішені аспекти теми, обґрунтуються основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта.

В останньому підрозділі першого розділу магістрант пропонує теоретичну модель досліджуваного явища, яка подається у вигляді схеми (малюнку, таблиці) і яку необхідно обґрунтівувати, описати та пояснити.

Обсяг першого розділу має становити близько 30% від загального обсягу роботи.

У *другому розділі* описуються основні методологічні підходи, стратегія та організація емпіричного дослідження. Опис організації дослідження включає характеристику його етапів (підготовчого, констатувального і формувального) та підег国民党: їх завдання, методи та методики, що будуть використовуватися; умови та особливості проведення; вибірку дослідження. Обсяг вибірки узгоджується з науковим керівником і залежить від обраної теми. Зазвичай, для магістерського дослідження вона складає 70-120 осіб. При переважному використанні методів якісного аналізу вибірка може бути меншою.

Для обґрунтuvання валідності обраних емпіричних методів необхідно співвіднести призначення кожної методики, вимоги до її використання з завданнями та умовами дослідження. Кількість методик залежить від особливостей предмету дослідження. Характеристика методик передбачає зазначення їх мети та опис шкал, кількісних показників, способів кількісної обробки отриманих результатів.

Обсяг другого розділу становить 20-30% від загального обсягу кваліфікаційної дипломної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/М/ОК16- 2022 Арк 20/9
----------------------------	--	---

Третій розділ містить результати емпіричного дослідження, які систематизуються і аналізуються. Отримані показники подаються, аналізуються та інтерпретуються окремо в різних підрозділах цього розділу в залежності від завдань та етапів дослідження.

Результати дослідження оформлюються у таблицях і малюнках та пояснюються, інтерпретуються. Для більш глибокого та ґрунтового аналізу застосовуються методи математичної статистики. На основі аналізу отриманих результатів визначаються тенденції і закономірності розвитку досліджуваного явища, надаються рекомендації щодо їх практичного використання. Обсяг третього розділу становить близько 30-40% від загального обсягу кваліфікаційної дипломної роботи.

Кожен розділ роботи завершується короткими *висновками до розділу*, в яких зазначають те позитивне, що вдалось виявити в результаті дослідження теми, а також ті недоліки та проблеми, що були охарактеризовані в ході дослідження.

У кінцевих **Висновках** кваліфікаційної дипломної роботи освітнього ступеня магістра рекомендується підвести підсумки проведенного дослідження, викласти основні практичні результати та рекомендації щодо їх практичного використання. Висновки не повинні мати форму звіту, а мають розкривати результати проведеного дослідження та відповідати його завданням.

Список використаних джерел містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. В магістерській роботі він має містити не менш 70 найменувань. Недостатня кількість джерел може свідчити про поверховість дослідження, а надмірність джерел – про компілятивний характер роботи.

Джерела потрібно розміщувати в алфавітному порядку прізвищ первісних авторів або заголовків. При оформленні списку використаних джерел слід дотримуватися сучасних вимог стосовно правил складання бібліографічного опису джерел (ДСТУ 8302:2015, наказ МОН № 40 від 12.01.2017 р.).

До списку використаних джерел слід включати лише ті джерела, на які у тексті є посилання, а також ті, які використано при викладі тих чи інших наукових положень. Перелік складається із законодавчих актів, нормативних документів, вітчизняної та зарубіжної наукової, навчально-методичної та спеціальної літератури, фахових видань, Інтернет-ресурсів, іноземних джерел (3-6 позицій). Необхідно відмітити, що 50% джерел посилання має складати новітня література за останні 5 років.

У **Додатах** наводяться допоміжні матеріали у формі копій документів, витягів із законодавчих документів, звітів, результатів соціально-психологічних опитувань, громіздких таблиць, рисунків тощо. Додатки розміщують у порядку посилань у тексті магістерської роботи. Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, записують наступним чином: ДОДАТОК В. Текст кожного додатка починають з нової сторінки. Якщо в роботі є лише один додаток, то його позначають як «ДОДАТОК А».

У кожного додатка має бути назва. Познаку додатка друкують посередині сторінки звичайним шрифтом великими літерами, а назну додатка – жирним шрифтом великими літерами, симетрично до тексту сторінки. Усі додатки повинні бути перераховані у змісті із зазначенням їх номерів та назв.

Рисунки, таблиці, формули в додатках нумерують в межах кожного додатка, починаючи з літери, що позначає додаток. Наприклад, рисунок Г.3 – третій рисунок додатка Г. Якщо частину додатка перенесено на іншу сторінку, його назну подають як «Продовження додатку ...» починаючи над правим верхнім кутом. Зразок оформлення додатків наведено в додатку Д.

3. ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»

3.1. Загальні вимоги

Обсяг кваліфікаційної дипломної роботи – 80 сторінок (2,5-3,0 др. а.), допускається відхилення в межах $\pm 10\%$. До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки, але всі сторінки цих частин роботи підлягають суцільній нумерації.

Параметри сторінки. Кваліфікаційну дипломну роботу друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу:

- формат А4 (210x297 мм);
- орієнтація книжкова;
- міжрядкові інтервали – 1,5 (29-30 рядків на сторінці);
- шрифт текстового редактора – Word Times New Roman;
- розмір шрифту – 14 пт.;
- поля: ліве – 30 мм, праве – не менше 12 мм, зверху – 25 мм, знизу – 20 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою.

Текст основної частини кваліфікаційної дипломної роботи поділяють на розділи, підрозділи та пункти.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/М/ОК16- 2022 Арк 20/10
----------------------------	--	--

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВІСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують величими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки в кінці).

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами з першої великої, з абзацного відступу жирним шрифтом. Крапку в кінці заголовку не ставлять.

Заголовки пунктів друкують маленькими літерами, окрім першої великої, з абзацного відступу нежирним шрифтом. Крапку в кінці заголовку пункту не ставлять.

Відстань між заголовками розділу та підрозділу складає 3 інтервали, між заголовком підрозділу та текстом – 3 інтервали. Між заголовками підрозділу та пункту – 3 інтервали. Між заголовком пункту і текстом відстані немає.

3.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, списку використаних джерел подають арабськими цифрами без знака №.

Нумерація сторінок магістерської роботи має бути наскрізною і проставлятися у правому верхньому куті аркуша без крапки. Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші та аркуші змісту номер сторінки не ставиться.

Номер розділу ставлять арабськими цифрами після слова «РОЗДІЛ», без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами жирним шрифтом симетрично тексту.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. **Номер підрозділу** складається з номера розділу і порядкового номеру підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. Наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу), після чого у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу.

Пunkти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту маленькими літерами (крім першої великої) нежирним шрифтом.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти. Заголовок підпункту друкується маленькими літерами (крім першої великої) нежирним шрифтом.

3.3. Цитування та посилання на використані джерела

При написанні наукової роботи магістрант повинен робити *посилання на використані джерела*, матеріали чи окремі результати, які наводяться в тексті. Такі посилання дають змогу відшукати вихідні матеріали і перевірити достовірність поданих відомостей, допомагають з'ясувати зміст та результати дослідження, мову тексту, обсяг.

Посилатися слід на останні видання і публікації. На більш ранні видання варто посилатися лише у тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за Списком використаних джерел, виділеним двома квадратними дужками, наприклад [8, с. 12]. Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга – номеру сторінки.

Цитування джерел може бути прямим або непрямим. При прямому цитуванні подають частину авторського тексту із джерела в оригіналі, виділяючи її лапками. В кінці цитати дають посилання у квадратних дужках із зазначенням номера джерела й сторінки, з якої використаний матеріал. При непрямому цитуванні у роботі подається частина авторського тексту у викладі магістрanta, максимально наблизеному до оригіналу, текст без лапок. В кінці також подається посилання на джерело і сторінку у квадратних дужках.

Цитування робиться українською мовою і має максимально відповідати змісту початкового тексту, без довільного скорочення та перекручувань думок автора. Пропуск слів позначається трьома крапками.

Посилаючись на структурні елементи роботи, треба використовувати, наприклад, такі вирази: «у Розділі 2», «див. 2.1», «відповідно до даних табл. 2.1», «на рис. 2.5», «(додаток Б)» тощо.

3.4. Ілюстрації

Кваліфікаційну дипломну роботу освітнього ступеня «магістр» ілюструють, виходячи із ретельно продуманого тематичного плану, при цьому кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації. Основними видами ілюстративного матеріалу в кваліфікаційних роботах з психології є схема, світлина, діаграма, графік тощо.

Усі ілюстрації в магістерській роботі повинні бути пронумеровані. Їх нумерація має бути наскрізною у межах розділу. Наприклад, Рис. 1.2 – другий рисунок першого розділу.

У тексті на ілюстрації робляться посилання, що містять порядкові номери, під якими ілюстрації розміщені в роботі. Кожну ілюстрацію необхідно супроводити підписом, який повинен відповісти основному текстовій самій ілюстрації. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснівальні дані, наприклад, умовні позначення, які використовуються на схемі, графіку тощо.

Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації у розділі, які відокремлюють крапкою. Наприклад, «Рис. 2.3» – третій рисунок другого розділу. Назву рисунка друкують з великої літери і розташовують під ним посередині рядка (див. рис. 3.1).

Рис. 3.1. Складові установки особистості

Діаграма – один із засобів графічного зображення залежності між величинами. Діаграми складаються для наочності зображення й аналізу емпіричних даних. Відповідно до форми побудови розрізняють діаграми площинні, лінійні, об'ємні тощо.

Також у кваліфікаційній дипломній роботі результати обробки числових даних можна подавати у вигляді графіків, які використовуються як для аналізу, так і для підвищення наочності матеріалу.

3.5. Таблиці

За необхідності теоретичний та цифровий матеріал поданий у кваліфікаційній дипломній роботі освітнього ступеня «магістр» оформляється у вигляді таблиць. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці.

Таблиці нумеруються арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Слово «Таблиця» та її номер розміщують над таблицею праворуч.

Не дозволяється розміщувати назву таблиці на останньому рядку сторінки і розривати її з самою таблицею. Назву таблиці друкують жирним шрифтом симетрично тексту. Вона повинна бути стислою і відбивати зміст таблиці. Після таблиці ставиться пробіл для відокремлення її від основного тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери (див. табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Диспозиційні рівні структури особистості

Рівень	Зміст та поведінкові характеристики особистості
Перший	ий рівень, який утворюють елементарні фіксовані установки, які не усвідомлюються та є модальності. Ці диспозиції формуються на основі потреб фізичного існування та простіших ситуацій. Детермінований ними рівень поведінки – поведінкові акти, реакції на актуальну предметну ситуацію, доцільність регуляції якої визначається необхідністю вчення адаптивних взаємин із середовищем.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/М/ОК16- 2022
		<i>Арк 20/12</i>

<i>Другий</i>	ма соціально фіксованих установок. Ці установки мають складну структуру, у якій присутні інвінційний (емоційний), когнітивний і власне поведінковий компоненти. Фактори, що їх формують, – потреби соціального характеру існування, що пов’язані із включенням індивіда у інші контактні групи та відповідні соціальні ситуації. Цей особистісний рівень детермінує, перед, здійснення індивідом звичних дій та вчинків, що формуються визначенням переліком поведінкових актів.
<i>Третій</i>	єжає спрямованість інтересів особистості на певні сфери соціального буття. Formується на більш високих соціальних потреб та виражається як склонність, готовність до фікації себе з певною сферою соціальної чи професійної діяльності. Цілеспрямована склонність вчинків, що визначається цим рівнем особистісної детермінації, зумовлює сконцентрованість у тому сегменті, який є для людини максимально значимим.
<i>Четвертий</i>	рівень – система ціннісних орієнтацій на цілі життєдіяльності та способи їх досягнення, що визначається як «життєвий план» людини, що забезпечує загальну цілісність її поведінки в різних сферах

Джерело: складено автором за [53, с. 92-93]

Якщо таблиця не вміщується на одній сторінці, то її слід перенести на наступну. Слово «Таблиця __» вказують один раз праворуч на початку, а над іншими її частинами, які розміщені на наступних сторінках, пишуть: «Продовження табл. __» із зазначенням номера таблиці, наприклад: Продовження табл. 3.6.

Заголовки граф таблиці починають із великої літери, а підзаголовки – з малої. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки й коми не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф наводяться у називному відмінку в однині.

Знизу таблиці вказується *джерело* наведених теоретичних або цифрових даних, зокрема, відповідно до списку використаних джерел.

3.6. Формули та переліки

Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, наводять всередині рядків тексту. Щодо складних формул, то пояснення значень символів і числових коефіцієнтів подаються безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта подається з нового рядка.

Порядкові номери формул позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого берега сторінки.

Переліки подають в тексті за потреби. Перед переліком ставлять двокрапку. Якщо в документі подають переліки одного рівня підпорядкованості, то перед кожним із переліків ставлять «–» (тире).

За наявності в тексті переліків різних рівнів підпорядкованості найвищим рівнем є перелік, який позначають малими літерами української абетки, середній рівень позначають арабськими цифрами, а найнижчий – знаком «–» (тире). Після цифри або літери певної позиції переліку ставлять круглу дужку.

4. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Під час написання магістерська робота подається науковому керівникові для перевірки у строки, визначені *календарним планом*.

Наприкінці терміну навчання магістрanti готовуються до захисту магістерські роботи. Роботи, які за висновком наукового керівника заслуговують позитивної оцінки, допускаються до захисту. За необхідності вони допрацьовуються згідно зауважень наукового керівника, а потім допускаються до захисту.

У випадку порушення термінів здачі роботи без поважних причин магістерська робота не приймається, а магістрант не допускається до Державної атестації, що є підставою для відрахування з Державного університету «Житомирська політехніка».

4.1. Попередній захист кваліфікаційної дипломної роботи

Захист кваліфікаційної роботи проходить у два етапи: перший етап – попередній захист на засіданні кафедри, другий – захист на засіданні Екзаменаційної комісії.

Попередній захист призначається завідувачем випускової кафедри не пізніше, ніж за 30 днів до засідання Екзаменаційної комісії. Попередній захист необхідний для визначення стадії готовності, якості кваліфікаційної (дипломної) роботи, рівня підготовки здобувача вищої освіти до захисту, його знання з проблематики роботи. Процедура попереднього захисту магістерських робіт визначається кафедрою.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/М/ОК16- 2022 Арк 20/13
----------------------------	--	--

На попередній захист має бути подана повністю готова магістерська робота з відгуком наукового керівника. Тому не пізніше, ніж за два тижні до передзахисту, необхідно представити науковому керівнику готовий текст кваліфікаційної дипломної роботи для контролю й оцінки.

Перед процедурою попереднього захисту магістрант подає текст магістерської роботи на кафедру для перевірки на plagiat та отримує довідку про її результат. Перевірка на plagiat здійснюється визначеною Державним університетом «Житомирська політехніка» особою за допомогою відповідного програмного забезпечення.

Процедура попереднього захисту передбачає коротку доповідь магістранта за темою роботи з використанням презентації, питання та рекомендації щодо роботи тощо. На попередньому захисті науковий керівник, члени кафедри можуть рекомендувати магістранту доопрацювати або змінити частину роботи, виправити явні помилки, опрацювати певну літературу, краще підготуватися до усного виступу тощо.

Після попереднього захисту кафедрою оформляється рішення про допуск здобувача вищої освіти до захисту перед Екзаменаційною комісією у формі витягу з протоколу засідання кафедри. У випадках порушення термінів подачі роботи або недостатнього рівня готовності кафедра може рекомендувати не допускати магістранта до Державної атестації.

Після прийняття кафедрою рішення про допуск здобувача вищої освіти до захисту магістерська робота подається на зовнішнє рецензування.

4.2. Відгук наукового керівника

Після попереднього захисту магістерська робота доопрацьовується та подається для письмового **відгуку наукового керівника**, у якому наводяться висновки щодо відповідності виконаної роботи встановленим вимогам та можливості допуску до захисту, а також характеризуються:

- актуальність теми виконаної кваліфікаційної дипломної роботи;
- ступінь відповідності розділів, підрозділів та роботи в цілому завданням та темі дослідження;
- вміння логічно викладати матеріал (системне бачення проблеми, структурування, аргументація, стиль);
- недоліки роботи виконаної кваліфікаційної дипломної роботи;
- ставлення магістранта до процесу написання магістерської роботи (регулярність відвідування консультацій та врахування зауважень наукового керівника тощо).

У випадку негативного висновку керівника щодо допуску магістранта до захисту роботи, це питання виноситься на розгляд кафедри за участю наукового керівника.

Відгук наукового керівника друкується у двох примірниках, підписується особисто. У кінці відгуку вказуються ініціали, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада та дата надання відгуку.

4.3. Рецензування кваліфікаційної дипломної роботи

Рецензування кваліфікаційних робіт здійснюються висококваліфікованими спеціалістами, викладачами та науковими працівниками інших закладів, які мають науковий ступінь зі спеціальністі. Рецензія засвідчується підписом та печаткою організації, в якій працює рецензент.

Рецензія подається у довільній письмовій формі і містить таке:

- актуальність теми для суспільства, теорії та практики психології;
- новизна, сучасність, практичне значення дослідження;
- структура роботи;
- позитивні сторони роботи, недоліки роботи, зауваження та побажання;
- системність та глибина аналізу матеріалів, наявність і переконливість узагальнень та висновків аналізу;
- рекомендована оцінка.

4.4. Підготовка доповіді та презентації для захисту кваліфікаційної дипломної роботи

Для захисту магістерської роботи на засіданні Екзаменаційної комісії необхідно заздалегідь написати текст доповіді та створити презентацію результатів магістерського дослідження.

Доповідь (виступ) повинна показати рівень теоретичної підготовки магістранта, ерудицію і вміння аргументовано, лаконічно і переконливо викласти основні результати магістерської роботи. Вона має бути погоджена з науковим керівником. Доповідь може бути прочитаною, але найкращим варіантом є розповідь, що вказуватиме на вільне володіння матеріалом.

Готуючись до виступу, магістранту слід звернути увагу на таке:

- попередньо прочитати текст доповіді кілька разів у голос;
- чітко вимовляти текст, слідкувати за своїми жестами;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/М/ОК16- 2022
		<i>Арк 20/14</i>

- дотримуватись норм часу, доповідати у нормальному темпі;
- логічно переходити від однієї частини виступу до іншої;
- підготувати необхідну наочність (таблиці, діаграми, графіки);
- навчитися користуватися технічними засобами, якими обладнана аудиторія.

Виступ має бути проілюстрований за допомогою демонстраційного матеріалу – **презентації**, яка узгоджується з науковим керівником. Основною метою презентації є створення кращих умов для виступу під час захисту магістерської роботи та підвищення сприйняття результатів захисту членами Екзаменаційної комісії та присутніми.

Презентація складається з окремих слайдів. Кожен слайд складається з кількох візуальних об'єктів: тексту, таблиць, діаграм, малюнків та фотографій, схем, які є у роботі і мають смислове навантаження. Слайд виявляється ефективним саме тоді, коли не може бути зрозумілим, поки магістрант його не прокоментує. Тобто, слайд повинен бути підтримкою магістранту, а не його замінником. Демонстраційні матеріали повинні бути розроблені таким чином, щоб їх могли бачити присутні під час захисту на відстані.

4.5. Захист кваліфікаційної дипломної роботи

Захист магістерської роботи відбувається на відкритому засідання Державної екзаменаційної комісії (ДЕК) Державного університету «Житомирська політехніка».

Дати захисту магістерських робіт вказуються у розкладі атестаційної комісії, який доводиться до відома голів, членів ДЕК та магістрантів. Тривалість захисту одного магістранта не повинна перевищувати 20 хвилин.

Засідання атестаційної комісії починається з того, що секретар (голова) Екзаменаційної комісії оголошує про захист магістерської роботи, зазначаючи її назгу, прізвище, ім'я та по батькові автора, а також доповідає про наявність відгуку наукового керівника та рецензії. Після цього магістрант впродовж 8-10 хвилин виголошує доповідь державною мовою, чітко та виразно. При цьому, можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді, зокрема, слайди та презентації.

Після доповіді голова та члени ДЕК ставлять магістрантові запитання, на які він повинен надати стислі, чіткі та кваліфіковані відповіді. Далі виступають науковий керівник і рецензент, або оголошуються відгуки наукового керівника та рецензія у випадку їхньої відсутності. Після обговорення магістранту надається можливість виступити із заключним словом (за бажанням), у якому відповісти на зауваження членів комісії. Виступ має бути чітким, тактовним і лаконічним.

За підсумками захисту всіх магістрантів, призначених на поточний день, підводяться підсумки захисту кваліфікаційних дипломних робіт і приймається рішення про їх оцінку і присвоєння магістранту кваліфікації магістра.

Рішення Екзаменаційної комісії щодо оцінки результатів захисту кваліфікаційних дипломних робіт голова Екзаменаційної комісії оголошує здобувачам вищої освіти у день захисту.

4.6. Оцінювання кваліфікаційної дипломної роботи

Під час захисту кожен член Екзаменаційної комісії оцінює якість кваліфікаційної дипломної роботи та її захисту за 100-бальною шкалою згідно з критеріями оцінювання.

За результатами публічного захисту кваліфікаційної дипломної роботи ДЕК на закритому засіданні приймає рішення щодо оцінки магістерської роботи, при цьому враховується відгук керівника й зовнішнього рецензента. Це рішення приймається відповідно до результатів підрахунку середньоарифметичного суми балів, які були виставлені кожним членом комісії. При виникненні спірних питань голос голови атестаційної комісії є вирішальним.

Критерії оцінювання змісту та оформлення магістерської роботи:

- наукова новизна та практичне значення дослідження;
- внутрішня узгодженість основних структурних частин курсової роботи (тема, об'єкт, предмет, гіпотеза, мета, завдання дослідження, висновки);
- обґрунтування вибору методів дослідження та їх адекватність поставленій меті;
- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- наявність авторських висновків до кожного структурного розділу роботи, чіткість їх формулювання;
- критичне осмислення й аналіз різних теоретичних та методологічних підходів до розуміння проблеми;
- глибина аналізу та рівень систематизації отриманих результатів;
- коректне використання методів кількісного і якісного аналізу та інтерпретації результатів дослідження;
- повнота відображення проблеми у списку використаних джерел;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/ОК16- 2022 <i>Арк 20/15</i>
----------------------------	--	--

- наявність посилань на всі першоджерела у тексті роботи;
- відповідність загальних висновків поставленим завданням;
- науковість стилю викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів;
- аprobacія результатів дослідження на студентських конференціях та у збірниках наукових публікацій.

Критерії оцінювання доповіді, презентації та відповідей на запитання комісії при захисті магістерської роботи:

- логічне та аргументоване викладання матеріалу;
- відображення результатів дослідження у наочних засобах;
- уміння супроводжувати текст виступу матеріалами, представленими у мультимедійному форматі;
- адекватне розуміння та правильні відповіді на запитання членів комісії.

Підсумкова оцінка може бути знижена за:

- неповноту та необґрунтованість відповідей на запитання членів комісії, зауваження та пропозиції наукового керівника та рецензента;
- відмову магістрата враховувати зауваження керівника;
- низьку якість презентації та наочних матеріалів;
- помилки в оформленні роботи;
- несвоєчасне подання роботи на кафедру.

Оцінка магістерської роботи складається з оцінок за виконання роботи та її захист. Якість виконання магістерської роботи та результати її захисту оцінюються за 100-балльною шкалою, Європейською кредитно-трансферною системою (ЕКТС) (за шкалами «A», «B», «C», «D», «E», «FX», «F»); національною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Таблиця 5.1.

Критерії оцінювання кваліфікаційної дипломної роботи

Оцінка, бали	Критерії	
	1	2
«Відмінно» (91-100 балів)	Магістрант <ul style="list-style-type: none"> - виконав роботу самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, що відбиває його глибокі теоретичні знання і практичні навички, здатність до наукової діяльності; - оволодів методами науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематично викладу, формулювання висновків; - показав критичне ставлення до джерел і літератури, продемонстрував теоретичне практичні значення; - згідно вимог оформив кваліфікаційну роботу; - написав роботу грамотно, не допускаючи орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок; <p>до захисту представив не менше двох наукових публікацій;</p> <p>на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження;</p> <p>тверде і впевнено відповів на запитання членів комісії.</p>	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/ОК16- 2022 <i>Арк 20/16</i>
----------------------------	--	--

«Добре» (75-90 балів)	<p>рант</p> <p>ів роботу самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, що відбиває достатньо теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійності як науковця;</p> <p>ів методами науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, його осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків, допускає незначна відхилення логічності й систематичності викладу;</p> <p>має наукову новизну, теоретичне і практичні значення, однак автор не може в достатній мірі критичної аналіз науковій літературі з досліджуваної теми;</p> <p>ив магістерську роботу з додержанням вимог, але допустив при цьому 2-3 помилки чи відхилення від нормативів;</p> <p>істі продемонстрував глибокі знання теми дослідження;</p> <p>ів на запитання членів комісії.</p>
--------------------------	--

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/OK16- 2022 <i>Арк 20/17</i>
----------------------------	--	--

Продовження табл. 5.1.

1	2
«Задовільно» (60-74 балів)	<p>рант</p> <p>їв роботу самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, що відбиває ічні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійності;</p> <p>їв навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків, але допускаєння логічності й систематичності викладу тощо;</p>
Незадовільно (до 60 балів)	<p>роботи не відповідає плану магістерської роботи або не розкриває тему повністю основній частині.</p> <p>ульовані розділи (підрозділи) не відбувають реальну проблемну ситуацію, стана.</p> <p>дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбуває ріки об'єкта і предмета дослідження.</p> <p>ий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають леним завданням.</p> <p>исті не зумів продемонструвати знання теми дослідження;</p> <p>рант не відповів на запитання членів комісії.</p>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/OK16- 2022 Арк 20/18
----------------------------	--	--

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аксютіна А. В., Нестерцова-Собакарь О. В., Тропін В. В. Інтелектуальна власність: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
2. Бочелюк В. Й. Методика та організація наукових досліджень з психології. – К. : Центр навчальної літератури, 2018. 356 с.
3. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навчальний посібник. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень. – К.: Ліра-К, 2018. 352 с.
5. Методологія та методи психологічного дослідження : навч.-метод. посіб. / О. Л. Туриніна. – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 206 с.
6. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник / В. П. Москалець. – К.: Ліра, 2020. 564 с.
7. Москалець В. П. Психологія особистості : підручник, вид. 2-ге, перероб. і доп. – Київ – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2020. 435 с.
8. Основи науково-психологічних досліджень : навч.-метод. посіб. / З. М. Адамська, І. П. Андрійчук, О. М. Воронкевич, Г. К. Радчук, С. В. Чопик, М. М. Шпак / ред. Г. К. Радчук. – Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 214 с.
9. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін ; за ред. М. М. Слюсаревського. – К.: Талком, 2018. 580 с.
10. Словник з основ наукових досліджень : навч.-метод. вид. / Укл. Н. Ю. Мацай, С. В. Маслійов, Є. В. Попов, О. О. Беседа, О. П. Губська. – факультет природничих наук, Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Старобільськ: 2021. 80 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/OK16- 2022 <i>Арк 20/19</i>
----------------------------	--	--

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУША

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
 Факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
 Кафедра психології та соціального забезпечення

KVALIFIKAЦІЙНА ДИПЛОМНА РОБОТА

Другий (магістерський)

освітній рівень

назва теми

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

шифр і назва галузі знань

Спеціальність – 053 Психологія

шифр і назва спеціальності

Виконав(ла): студент(ка) __ курсу, група _____

Підпис

Ініціали, прізвище

Керівник _____

науковий ступінь, вчене звання

Підпис

Ініціали, прізвище

До захисту допускаю:

Зав. кафедри психології та
соціального забезпечення

Підпис

Ініціали, прізвище

_____ 20 __ р.

Житомир, 20 __

ДОДАТОК Б

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ ДИПЛОМНУ РОБОТУ

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя

Кафедра психології та соціального забезпечення

Освітній рівень Другий (магістерський)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 Психологія

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/ОК16- 2022 Арк 20/20
----------------------------	--	--

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

психології та соціального забезпечення

«_____» 20__ р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Прізвище, ім'я, по батькові студента

1. Тема кваліфікаційної роботи: «_____»

Керівник кваліфікаційної роботи: _____

Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання

Затверджено наказом ректора університету від _____ 20__ р. № _____

2. Строк подання студентом роботи на кафедру _____ 20__ р.

3. Вихідні дані до роботи: матеріали звіту з науково-дослідної практики, комплекс методів та методик дослідження (зазначити, які саме).

4. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити): вступ, розділ 1._____, висновки до розділу; розділ 2._____, висновки до розділу; висновки, перелік джерел посилання, додатки.

5. Перелік графічного матеріалу (із зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

озділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

з/п	етапів (розділів) кваліфікаційної роботи освітнього рівня магістра	к виконання етапу роботи	Примітка
	теми дослідження. Визначення об'єкта і предмета дослідження, постановка мети і завдань	20__ р.	
	чення теоретико-методологічних зasad дослідження, визначення актуальності проблеми	20__ р.	
	лення вступу кваліфікаційної роботи	20__ р.	
	лення плану кваліфікаційної роботи	20__ р.	
	лення кваліфікаційної роботи	20__ р.	
	ні висновки	20__ р.	
	лення кваліфікаційної роботи	20__ р.	
	єдній захист кваліфікаційної роботи.	20__ р.	
	кваліфікаційної роботи (відповідно графіку)	20__ р.	

Студент _____

Керівник роботи _____

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/OK16- 2022 <i>Арк 20/21</i>
----------------------------	---	---

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф.-21.08- 08.03/053.00.1/M/ОК16- 2022 Арк 20/22
----------------------------	--	--

ДОДАТОК В
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ АНОТАЦІЇ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

АНОТАЦІЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Тема кваліфікаційної дипломної роботи «_____»

Студент _____

Керівник _____

Кваліфікаційна дипломна робота включає ____ сторінки, ____ таблиць, ____ рисунки, перелік джерел посилання складає ____ найменування, ____ додатки.

Ключові слова: _____, _____, _____, _____.

Об'єктом дослідження є _____.

Предметом дослідження є _____.

За результатами дослідження (розроблено, надано, здійснено, підготовлено)

Одержані результати можуть бути використані _____.

Дипломник _____

Дата подання кваліфікаційної роботи до захисту ____ 20____ р.